

Regionala utvecklingsnämnden

Datum
2025-02-18Diarienummer
RUN 306-2024
Er referens
11190-2024-1

Länsstyrelsen i Västerbotten

Yttrande över remissen Energi- och klimatstrategi 2024

Sammanfattning

Region Västerbotten tackar för inbjudan att lämna synpunkter på remissen för energi- och klimatstrategi 2024. Enligt regleringsbrevet till Länsstyrelsen i Västerbotten 2023 ska länets energi- och klimatstrategi revideras med hänsyn till de nya nationella energipolitiska målen. Region Västerbotten har därför läst såväl den nuvarande klimat- och energistrategin 2020 samt revideringsförslaget. Förslaget till strategin upplevs ha en otydlig struktur och sakna fördjupade beskrivningar inom de olika områdena. Det saknas ett tydligt syfte och mål, vilket upplevs finnas i den nuvarande strategin (2020). En beskrivning av energi- och klimatläget i Västerbotten i nuläget samt en framtidsvision önskas.

Strategin är ibland väldigt teknisk och detaljerad och saknar en övergripande bild och vision. Det saknas också ett övergripande klimatperspektiv då strategin har en tendens att huvudsakligen fokusera på energi och delar med andra klimatutmaningar missas.

Ett övergripande klimatperspektiv önskas

Strategin saknar det övergripande klimatperspektivet och har i stället en fokuserad inriktning på energi. Region Västerbotten stödjer att energin är en stor del av klimatarbetet men upplever att det har en för övervägande del i strategin. Ett övergripande klimatperspektiv bör vara grunden till energi- och klimatstrategin. Med den utformning som strategiförslaget har nu, utesluts delar med stora klimatutsläpp som är lika viktiga för det framtida klimatarbetet som energifrågor

Tydliggöra och revidera mål kopplat till energi och klimat

Agenda 2030 bör ses över och önskas förändras mindre från strategin 2020

De Agenda 2030-mål som beskrivs i förslaget till reviderad strategi skiljer sig från den tidigare strategin. Ett flertal av de mål som fanns i den tidigare saknas i den nya där vi ser ett behov av att ha med dessa för att ha med sig hela den breda bilden av klimatarbete och klimateffekter. De mål som saknas är mål 2, 6, 14 och 16. Det finns även starka kopplingar mellan klimatet och mål 15. Vi ställer oss frågande till mål 8 som är mer av ett socialt mål än ett mål med mer direkt koppling till energi- och klimatstrategiskt arbete.

Regionala utvecklingsnämnden

Datum
2025-02-18Diarienummer
RUN 306-2024
Er referens
11190-2024-1***Klimat- och energipolitiska mål bör förtydligas***

De nationella mål som nämns i förslaget är ottydliga. En tydlig beskrivning av det klimatpolitiska ramverket samt alla dess delar, inklusive delmål (så som nettonoll) bör beskrivas. Även de energipolitiska målen samt politikens vision med dessa bör tydliggöras. En faktaruta om de klimatpolitiska målen samt en faktaruta om de energipolitiska målen bör ersätta den faktaruta som finns idag där bland annat nettonoll-målen och de energipolitiska målen finns för att ge en tydligare bild.

En tydligare strategi med en vision och övergripande mål

En tydligare struktur för strategin önskas

I nuläget är upplevs strategin ottydlig och hoppar mellan olika områden samt mellan övergripande och detaljerade beskrivningar. Här upplever vi att det finns en bra struktur att utgå från i den tidigare strategin som kan användas även i den nya versionen. Utöver detta finns förslag att illustrera med hjälp av exempelvis diagram hur läget är nu, har varit förut och var vi vill nå till ett visst utpekat årtal. Även ett diagram för att visa klimat- och energiläget i Västerbotten i förhållande till det nationella läget.

En vision och övergripande mål önskas

Strategin saknar en vision och övergripande mål för Västerbottens energi- och klimatarbete. Här ser vi att man kan inspireras i den tidigare strategin.

Strategiska dokument saknas

Region Västerbotten önskar tillägga två ytterligare strategiska dokument som saknas

- Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västerbottens län 2025-2031
- Länstransportplan 2022-2037

FREIA som plattform bör inte ligga till grund för energi- och klimatstrategin 2024

Stycket om FREIA bör exkluderas från strategin

Texten om FREIA bör lyftas ur strategin då det är en plattform för energiarbetet och inte grunden för Västerbottens energi- och klimatarbete. Att lyfta en plattform som arbetar med frågor för ett klimatområde blir dessutom skevt då det finns många liknande plattformar inom andra klimatområden.

Regionala utvecklingsnämnden

Datum
2025-02-18Diarienummer
RUN 306-2024
Er referens
11190-2024-1

Se över fokusområden

Fokusområde: lokal och regional nytta bör inte vara ett fokusområde utan beskrivas i en inledning och fungera övergripande för hela strategin

Lokal och regional nytta beskrivs som ett av strategins fokusområde. I stället ser Region Västerbotten att detta bör fungera övergripande för hela strategin och finnas med i en inledning, som en vision eller ett övergripande mål för hela Västerbottens energi- och klimatarbete.

Fokusområdenas rubriker och inriktningar bör ses över och redigeras

Fokusområden som beskrivs i förslaget till revidering är något otydliga. Det skulle behövas en tydligare beskrivning om varför just dessa är valda och hur dessa kan bidra till strategins övergripande mål. Det saknas fokusområden som finns med i den tidigare strategin som anses önskvärda. Skog, livsmedel och konsumtion finns inte med på ett tydligt sätt. För att undvika att konsumtion blir för privatpersons-tyngt kan texten inspireras av Green House Gas-protokollets scope 3 som handlar om du utsläpp som kommer från vårt beteende men släpps ut utanför våra geografiska gränser. Fokusområden är på en detaljerad och teknisk nivå som vi inte anser är lämplig för en strategi där vi tror att det behöver vara mer övergripande med en överblickbarhet och med mål och visioner för respektive fokusområde.

Strategin behöver säkerställa att nämnda siffror är korrekta och komplettera med källhänvisningar

Siffror som nämns i strategin bör ses över och förtydligas med en källhänvisning

Strategin tar upp siffror som upplevs otydliga där dessa inte alltid stämmer med emissionsdatabasens siffror. För att säkerställa att det blir rätt bör dessa tittas igenom och källhänvisningar finnas för att förtydliga vad siffrorna står för och kommer ifrån

OECD:s rapport

Beakta rapporten i kommande arbete med strategin

I OECD:s granskning av det senaste decenniets klimat politik framkommer kommentarer till Tidöpartiernas omläggning av klimatpolitiken. OECD:s rapport bör beaktas i det kommande arbetet med Energi- och klimatstrategin för Västerbottens län.

/Beslut i detta ärende har fattats av regionala utvecklingsnämnden den 13 mars 2025 § 5

Richard Carstedt (S)
Ordförande Regional utvecklingsnämnden